

náno šetření, aby byly zjištěny skutečné poměry podniku, jak je stěžující si město vylíčilo.

Nss nemohl dáti stížnosti za pravdu.

Co se týče prvé výtky, vykládá si stížnost nesprávně význam trvalé vykořisťování ložiska. Poukazujíc k tomu, že v pískovně, o kterou jde, dobývaly se zeminy jen periodicky, případ od případu, bylo-li potřeba materiálu a mělo-li město přespočetné dělníky, zdůrazňuje stížnost sama, že šlo jen o dobývání občasné, a má tedy za to, že jen nepřetržitě dobývání zemin bylo by trvalým vykořisťováním ložiska. Leč pojmy trvalý a nepřetržitý nejsou synonyma, jež by bylo možno vzájemně zaměňovati. V uvedené pak definici znamená trvalé vykořisťování ložiska takové vykořisťování, jež lze pokládati za trvalý účel a cíl podnikání, kde tedy ložisko má býti trvale, to jest opět a opět vykořisťováno, aniž tu jakýkoli význam může míti skutečnost, že se z ložiska nekořistí nepřetržitě den ze dne, nýbrž jen tehdy, kdy toho žádají zvláštní zájmy vlastníkovy. Nemohou proto skutečnosti, na které stížnost poukazuje a které znamenají jen, že v pískovně se nepracovalo nepřetržitě, zvrátiti úsudek, že v pískovně té šlo o trvalé vykořisťování ložiska.

Pokud pak jde o druhou námitku, uznává stížnost sama, že dobývání písku a křemene děje se krumpáči a lopatami. Ale již z toho jest zjevno, že jde tu o použití mechanické síly a že jde také o náhlé násilné oddělování částí půdy, aniž jest jakkoli rozhodno, že vypětí fysické síly pracujícího dělníka není celkem zvláště veliké a že zemina, z níž se části dobývají, netvoří, jak stížnost míní, konsistentní těleso. Není proto nezákonnosti v tom, že těmto posléze uvedeným skutečnostem žal. úřad významu nepřiznal a není pak ani vadou řízení, že o nich šetření nekonal.

Č. 11.414.

Z á v a d n é n á z v y: * Ustanovení zákona o názvech měst, obcí, osad a ulic . . . č. 266/1920 Sb. nevylučují, aby politický úřad mohl za okolností proti usnesení obce o pojmenování ulice zakročiti též s hlediska čl. 2 zák. o organizaci politické správy č. 125/1927 Sb.

(Nález ze dne 12. září 1934 č. 16.543.)

V ě c: Městská obec N. proti ministerstvu vnitra o přejmenování ulice.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Osp v Novém Jičíně zakázala výměrem ze 17. července 1927 na základě § 103 obec. řádu provedení usnesení měst. zastupitelstva v N. z 30. června 1927, pokud jím byl dosavadní název ulice »Ulice 28. října« změněn na »Schillerova ulice«, a to jednak vzhledem k tomu, že nebylo zákonitého důvodu k přejmenování, jednak proto, že přejmenování »Ulice 28. října«, která svým názvem připomíná každému státo-tvorně smýšlejícímu občanu den vzniku Čsl. republiky, by zvláště u českého obyvatelstva vzhledem k protestům úřadu došlým bylo považováno za útok jak proti Čechům v N., tak zejména proti státu samému, a že provedení tohoto přejmenování by mělo v zápětí porušení veřejného klidu

a pořádku, o jehož zachování jest osp ve smyslu min. nař. č. 10/1853 ř. z. povinna pečovati a učiniti potřebná opatření, případně mohlo býti pokládáno za rušení obecného míru ve smyslu § 14 zák. na ochranu republiky.

Tento výměr byl v pořadí správních stolic potvrzen nař. rozhodnutím z těchto důvodů: »Název »Ulice 28. října« stanovila ve svém vlastním oboru působnosti osp v N. pravoplatným výměrem z 28. března 1923 podle § 9 zák. č. 266/1920 Sb., když lhůta k stanovení názvu podle § 8 tohoto zák. obci daná marně prošla. Obecní zastupitelstvo za nezměněných předpokladů není oprávněno svémocně odstraniti a jiným názvem nahraditi název ulice, který byl stanoven na základě zákonné devoluce politickým úřadem obci nadřízeným, ježto takové opatření — in fraudem legis — mařilo by právní normu § 9 cit. zák. Vystoupilo tedy městské zastupitelstvo v N. shora zmíněným usnesením z mezí své působnosti, resp. toto jeho usnesení odporuje § 9 zák. č. 266/20 Sb. Bylo proto jeho provedení právem zakázáno podle § 103 obec. zřiz. mor. (č. 4/1864 z. z. mor.). Nehledě však ani k tomu, byl okr. úřad v Novém Jičíně oprávněn zakázati výkon zmíněného usnesení i vzhledem k ustanovení § 22 přílohy A min. nař. č. 10/1853 ř. z., resp. nyní čl. 2 zák. č. 125/1927 Sb., ježto je notorickou skutečností, potvrzenou nad to protesty podanými písemně i ústně ve schůzi městského zastupitelstva v N. přednesenými, že odstranění uličních tabulek s názvem »Ulice 28. října«, připomínajícím den obnovení státní samostatnosti čsl. (zák. ze 14. října 1919 č. 555 a ze 3. dubna 1925 č. 65 Sb.), je s to ohroziti v N. veřejný pokoj a řád. V tomto směru poukazuje se na odůvodnění výměru I. stolice.«

O stížnosti, podané na toto rozhodnutí, uvážil nss toto:

Jak je zřejmo z odůvodnění nař. rozhodnutí, byl zákaz provésti usnesení obecního zastupitelstva v N. ze 30. června 1927, pokud jím byl dosavadní název »Ulice 28. října« změněn na »Schillerova ulice«, potvrzen nař. rozhodnutím ze dvou zcela samostatných důvodů, a to: 1. proto, že obecní zastupitelstvo za nezměněných předpokladů není oprávněno svémocně odstraniti a jiným názvem nahraditi název ulice, který byl stanoven na základě zákonné devoluce politickým úřadem obci nadřízeným, a 2. proto, že odstranění uličních tabulek s názvem »Ulice 28. října« je s to ohroziti v N. veřejný pokoj a řád.

Stížnost brojí proti oběma těmto důvodům.

Nss zabýval se nejprve stížností, pokud se obrací proti důvodu uvedenému v nař. rozhodnutí na místě druhém. V tomto směru namítá se předem ve stížnosti, že nelze sáhnouti k pravomoci dané politickým úřadům v 1. odst. čl. 2 zák. č. 125/1927 Sb., poněvadž zák. č. 266/1920 Sb. upravuje pojmenování ulic ve směru policejně-právním způsobem vyčerpávajícím, a není proto místa pro všeobecnou kompetenci, danou politickým úřadům v cit. ustanovení zákona o organizaci politické správy.

S tímto názorem nelze souhlasiti, poněvadž v II. oddílu zák. č. 266/1920 Sb. není pojmenování ulic upraveno ve směru policejně-právním způsobem vyčerpávajícím, nýbrž jen pokud jde o pojmenování, jež nelze uvésti v soulad s historií a vnějšími vztahy národa čsl., zejména o taková, jež připomínají osoby, které projevíly nepřátelské smýšlení proti čsl. národu neb národům sdruženým, nebo připomínají události rázu

protistátního (§ 7 cit. zák.). Jen k odstranění názvů takto závadných směřuje řízení, upravené v §§ 8 a 9 uvedeného zák. a jen takto závadná nová pojmenování ulic má na mysli § 10 téhož zák., podle něhož usnesení obecního zastupitelstva o pojmenování ulic v budoucnosti jest do 8 dnů předložiti nadřízenému úřadu politickému, který jest povinen zakázati, aby se usnesení neprovádělo, odporuje-li ustanovení § 7, t. j. nelze-li je uvésti v soulad s historií a vnějšími vztahy národa čsl. Otázka závadnosti pojmenování ulic a veřejných míst s jiného hlediska než právě uvedeného, v zák. č. 266/1920 Sb. řešena není. Nemá proto stížnost pravdu, tvrdí-li, že tento zákon upravuje pojmenování ulic ve směru policejně-právním způsobem vyčerpávajícím, a je její výše uvedená námitka, jež je zbudována na tomto nesprávném předpokladu, neodůvodněná.

V dalších námitkách vytýká stížnost, že zákaz byl vydán bez provedení formálního řízení a že stěžujícímu si městu nebyly sděleny ony skutečnosti, z nichž by se mohlo usuzovati na hrozící rušení veřejného pokoje a pořádku při provedení přejmenování ulice, takže obci bylo a je nemožno zaujmouti stanovisko k důvodům, které vedly k vydání zastavovacího příkazu, a obec dodnes neví, které skutečnosti měl žal. úřad, vydávaje svůj zákaz, na mysli, a zda tyto skutečnosti byly dány čili nic.

Ani tyto výtky neshledal nss odůvodněnými. Ve výměru I. stolice, na jehož odůvodnění se žal. úřad v nař. rozhodnutí odvolává, se uvádí, že přejmenování »Ulice 28. října«, která svým názvem připomíná každému státoporně smýšlejícímu občanu den vzniku Čsl. republiky, by zvláště u českého obyvatelstva vzhledem k došlým protestům bylo považováno za útok jak proti Čechům v N., tak zejména proti státu samému a že provedení tohoto přejmenování by mělo v zápětí porušení veřejného klidu a pořádku, případně mohlo býti pokládáno za rušení obecního míru ve smyslu § 14 zák. na ochranu republiky. Správnost závěru, že usnesení obecního zastupitelstva v N. o odstranění názvu »Ulice 28. října«, bylo v konkrétním případě útokem nejen proti Čechům v N., ale i útokem proti státu, tedy aktem protistátním, stížnost nepopírá. Že provedení takového aktu je s to ohroziti veřejný pokoj a řád, nepotřebuje důkazu a jest — jak správně uvádí nař. rozhodnutí — skutečností notorickou, když je každému známo nebo aspoň známo býti může, že akty směřující proti státu zneklidňují a pobuňují občany státoporně smýšlející. Jde-li však o okolnost notorickou, nebylo třeba sděliti stěžujícímu si městu ony okolnosti, z nichž by se mohlo usuzovati na hrozící rušení veřejného pokoje a pořádku při provedení přejmenování »Ulice 28. října« v N., a jsou proto výše uvedené výtky neodůvodněné.

Zbývá námitka, že policejní moc neměla se obrátiti proti stěžující si obci, která použila jen svého práva v rámci zákona, nýbrž proti oněm elementům, od nichž nebezpečí porušení veřejného klidu a pořádku hrozilo. Na tuto námitku jest odpověděti, že nebezpečí pro veřejný klid a pořádek hrozilo právě z výše uvedeného protistátního aktu stěžující si obce a proto právem bylo zakročeno proti obci na základě čl. II zák. č. 125/1927 Sb.

Tím, co bylo řečeno, byly vyvráceny námitky, jež stížnost vznáší proti nař. rozhodnutí, pokud jest opřeno o důvod uvedený výše pod bodem 2. Poněvadž tento důvod sám o sobě stačí, aby zákonitost nař. roz-

hodnutí podepřel, bylo stížnost zamítnouti pro bezdůvodnost, aniž bylo třeba zkoumati, zdali i důvod uvedený pod bodem 1. je s to, aby sám o sobě odůvodnil nař. rozhodnutí. I kdyby totiž tomu tak nebylo — což, jak řečeno, nss nezkoumal — nebylo by možno nař. rozhodnutí zrušiti, když zůstalo by opřeno o důvod uvedený na místě druhém, jehož zákonitost stížností otřesena nebyla.

Č. 11.415.

Řízení před nss-em: I. * Rozhodování o stížnosti, vytykající, že správní úřad, jenž rozhodl o nároku soukromoprávním, nebyl k rozhodování tomu příslušný, není z kompetence nss-u vyňato ani tenkrát, jde-li o nárok, o němž podle zákonů o tom vydaných jsou povolány rozhodovati úřady správní.

Závodní výbory: II. * V případě hromadného propuštění ve smyslu § 3 lit. g) odst. 1 zák. č. 330/21 Sb. nepřísluší závodnímu výboru právo odporu podle 2. odst. téhož zák. ustanovení a proto také není rozhodčí komise — podá-li v takovémto případě závodní výbor odpor přece — příslušna věcně o něm rozhodovati.

(Nález ze dne 13. září 1934 č. 22.230/33.)

Prejudikatura: ad II.: Boh. A 11.330/34.

Věc: Akciová společnost dříve Škodovy závody v Plzni proti rozhodčí komisi podle zák. o závodních výborech v Plzni (za zúč. závodní výbor úředníků a zřízenců akciové společnosti dříve Škodovy závody v Plzni závod v Plzni adv. Dr. Václav Švejcar z Prahy) o propuštění zaměstnanců.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušují pro nezákonnost.

Důvody: Závodní výbor úředníků a zřízenců akc. společnosti, dříve Škodovy závody v Plzni, stěžoval si u rozhodčí komise podle zák. o záv. výborech v Plzni proti tomu, že správa závodu propustila z práce úředníka Václava H., dílovedoucí Josefa N. a Vojtěcha A. a technického úředníka Karla K., v závodě vesměs přes 3 roky zaměstnané, a navrhl, aby rozhodčí komise propuštění těchto zaměstnanců zrušila, poněvadž propuštění ona jeví se býti nespravedlivou příkrostití vůči zmíněným zaměstnancům.

Rozhodčí komise nař. nálezy stížnostem vyhověla a prohlásila, že uvedená zrušení služebního poměru jsou bezúčinná a že zaměstnavatelka je povinna ponechati uvedené zaměstnance v dosavadním zaměstnání za dřívějších služebních podmínek. V důvodech uvedla rozhodčí komise, že sice uznává, že šlo o hromadné propuštění zaměstnanců, ale že přes to přiznává závodnímu výboru právo ke stížnosti podle § 3 lit. g) zák. o záv. výborech, ježto podle tohoto ustanovení je přípustna stížnost na rozhodčí komisi jak při hromadném propuštění zaměstnanců, tak při propuštění jednotlivých zaměstnanců, jen když splněna jest podmínka delšího zaměstnání přes 3 roky. Poněvadž propuštění svrchu uvedených zřízenců v podniku déle 3 let zaměstnaných jeví se býti nespravedlivou příkrostití vůči nim, musila rozhodčí komise stížnostem závodního výboru vyhověti.